25/06/2026

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας: Χρηματοδοτεί επτά έργα υποδομής σε Ιερές Μονές του Αγίου Όρους

/ Αγιορείτικα

Επτά έργα υποδομής σε ιερές μονές του Αγίου Όρους χρηματοδοτεί η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, μέσω του ΕΣΠΑ, έπειτα από την υπογραφή ισάριθμων αποφάσεων από την Περιφερειάρχη Αθηνά Αηδονά.

Τα έργα θα πραγματοποιηθούν στις **Ιερές Μονές Καρακάλλου, Κουτλουμουσίου, Ξενοφώντος, Μεγίστης Λαύρας, Σίμωνος Πέτρας και Αγίου Παύλου** και ο συνολικός προϋπολογισμός τους ανέρχεται σε 5,3 εκ. ευρώ.

Όπως τόνισε η κ. Αηδονά, *«αξιοποιούμε τους ευρωπαϊκούς πόρους του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ώστε να αποκαταστήσουμε, συντηρήσουμε και κάνουμε λειτουργικό και ασφαλές το δομημένο περιβάλλον των ιερών μονών του Αγίου Όρους. Οι ιερές μονές, σκήτες και καλύβες, αποτελούν τον μνημειακό πλούτο στην Αθωνική Πολιτεία, που είναι πλούτος όλων μας. Κι έχουμε ευθύνη να προστατεύσουμε και να διατηρήσουμε αυτή τη μοναδική κληρονομιά. Αυτό κάνουμε όλα αυτά τα χρόνια στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κι αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε. Με έργα – παρακαταθήκη για την Κιβωτό της Ορθοδοξίας, με έργα υποδομής και ανάδειξης, με έργα, που κάνουν ασφαλείς και λειτουργικές τις κτιριακές υποδομές, τόσο για τους μοναχούς, όσο και για τα εκατομμύρια των πιστών από όλο τον κόσμο».*

Τα επτά έργα που εγκρίθηκαν είναι τα εξής:

1.«Συντήρηση-αποκατάσταση Καθολικού και Πύργου Ιεράς Μονής Καρακάλλου»: Το Καθολικό είναι κτίσμα του 16ου αιώνα και με εξαίρεση τον εξωνάρθηκα και το κωδωνοστάσιο που αφορούν μεταγενέστερες προσθήκες, ανήκει σε μία οικοδομική φάση. Θα πραγματοποιηθούν εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης, με σεβασμό στην αρχιτεκτονική του Καθολικού και του Πύργου. Το Καθολικό της μονής δεν παρουσιάζει στατικά προβλήματα και βρίσκεται γενικά σε αρκετά καλή κατάσταση διατήρησης. Ο Πύργος της μονής, αν και παρουσιάζει ιδιαίτερο οικοδομικό ενδιαφέρον λόγω του αμιγούς οχυρωματικού του χαρακτήρα, υπάρχουν λίγες γραπτές μαρτυρίες και η χρονολόγησή του είναι δύσκολη. Είναι πιθανό να κατασκευάστηκε τον 16ο αιώνα, περίοδο ανακαίνισης της μονής και επίσης δεν παρουσιάζει στατικά προβλήματα, αλλά σημαντικές φθορές που θα αποκατασταθούν.

2.«Αποκατάσταση – Λειτουργική αναβάθμιση νότιας κόρδας της Ι. Μ. Κουτλουμουσίου – Δυτικό τμήμα»: Έχουν καταγραφεί σημαντικές φθορές και θα πραγματοποιηθούν εργασίες στερέωσης και συντήρησης, αναδιαρρυθμίσεις των χώρων φιλοξενίας και ανακατασκευή της στέγης. Επίσης προγραμματίζονται εργασίες στον Πύργο του Καμπαναριού, ηλεκτρομηχανολογικές παρεμβάσεις και νέα δίκτυα.

3.«Αναβάθμιση – Διαμόρφωση 4ου ορόφου ΝΔ πτέρυγας της Ι. Μ. Ξενοφώντος»: Στόχος είναι ο εκσυγχρονισμός του ορόφου και η επίλυση των λειτουργικών ζητημάτων. Η αποκατάσταση θα επιτευχθεί μέσω επεμβάσεων που διέπονται από σεβασμό στην αγιορείτικη αρχιτεκτονική και στις λειτουργικές ανάγκες των μοναχών, ενώ θα ανανεωθούν οι εγκαταστάσεις και τα δίκτυα.

4.«Αποκατάσταση της ερήμου Ι. Καλύβης ‘Κοίμησης της Θεοτόκου Γ’’ (μακαριστού γερ. Δαμασκηνού) της Ι. Σκήτης Αγίας Άννης, Ι. Μ. Μ.

Λαύρας»: Το συγκρότημα, του οποίου η πιθανότερη περίοδος ανέγερσης είναι τα μέσα του 18ου αιώνα, αποτελείται από τρία λιθόκτιστα κτήρια με επιμήκη κάτοψη προσαρμοσμένη στο απότομο ανάγλυφο του εδάφους. Η Καλύβη παραμένει ακατοίκητη από τη δεκαετία του 1980 και σήμερα βρίσκεται σε κατάσταση εγκατάλειψης και εξελισσόμενης κατάρρευσης. Πυκνή βλάστηση καλύπτει τον περιβάλλοντα χώρο, ενώ σημαντικά προβλήματα και βλάβες εντοπίζονται στις ξύλινες κατασκευές (στέγες, δάπεδα, κουφώματα) και στις τοιχοποιίες που μένουν απροστάτευτες στις καιρικές συνθήκες. Στόχος των παρεμβάσεων είναι η Ιερά Καλύβη να διατηρήσει την παραδοσιακή της αρχιτεκτονική και θα καταστεί ξανά πλήρως λειτουργική.

5.«Αποκατάσταση – ενίσχυση αναλημματικών τοίχων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου Ι. Καλύβης Αγ. Αρχαγγέλων Ι. Σκήτης Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της Ι.Μ. Ξενοφώντος»: Το συγκρότημα, κατασκευασμένο μεταξύ 1899-1930, έχει ανεγερθεί σε έντονα επικλινές έδαφος, με αποτέλεσμα τη σταδιακή υποβάθμιση των αναλημματικών τοίχων, την καθίζηση των δαπέδων και την αποσταθεροποίηση των λιθοδομών. Επιπλέον, η ανεπαρκής αποστράγγιση έχει οδηγήσει σε έντονη υγρασία, επηρεάζοντας τη στατική επάρκεια των φερουσών τοιχοποιιών. Φθορές εντοπίζονται σε πολλά σημεία, δημιουργώντας προβλήματα λειτουργικότητας και ασφάλειας για τους μοναχούς. Το σχέδιο αποκατάστασης προβλέπει τη διατήρηση της αισθητικής αρμονίας του περιβάλλοντος, την ανάδειξη των αρχικών αρχιτεκτονικών στοιχείων και την ενίσχυση της αντοχής των κατασκευών, ώστε να εξασφαλιστεί η μακροχρόνια βιωσιμότητα του χώρου.

6.«Μετατροπή παλαιού ελαιοτριβείου Ι. Μ. Σίμωνος Πέτρας σε χώρο έκθεσης και κατασκευή ημιώροφου εργαστηρίων»: Το φυσικό αντικείμενο της πράξης αφορά στη μετατροπή του παλαιού ελαιοτριβείου της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Αγίου Όρους σε χώρο έκθεσης, με παράλληλη κατασκευή ημιωρόφου για τη δημιουργία εργαστηρίων αγιογραφίας και ραπτικής. Το υφιστάμενο κτήριο, που ανεγέρθηκε το 1851, αποτελεί σημαντικό δείγμα λαϊκής αρχιτεκτονικής και διατηρεί ιστορικό και λειτουργικό ενδιαφέρον, καθώς σώζεται μεγάλο μέρος του παλαιού μηχανολογικού εξοπλισμού του. Κατά το παρελθόν είχε χρησιμοποιηθεί ως ελαιοτριβείο, προσφοριό και χώρος φιλοξενίας, ενώ η σημερινή μορφή του προέκυψε ύστερα από επεμβάσεις του 1985. Εκτός της αποκατάστασης θα τοποθετηθούν νέες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και δίκτυα. Συνολικά, οι προβλεπόμενες επεμβάσεις συνδυάζουν την προστασία και ανάδειξη του ιστορικού χαρακτήρα του μνημείου με τη λειτουργική αναβάθμισή του για σύγχρονες ανάγκες.

7.«Αποκατάσταση του Α’ επιπέδου της ΒΔ πτέρυγας και διαμόρφωση χώρων φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων (γηροκομείο) της Ι. Μ. Αγίου Παύλου Αγίου Όρους Άθω»:

Οι εργασίες που προβλέπονται θα είναι ήπιες και θα αποκαταστήσουν τα προβλήματα του χώρου, ο οποίος παρέμενε για χρόνια αδιαμόρφωτος. Το γηροκομείο θα αναπτυχθεί σε μία στάθμη συνολικού εμβαδού 200 τ.μ. και θα περιλαμβάνει τις λειτουργίες σύμφωνα με το κτιριολογικό πρόγραμμα που προβλέπει η αρχιτεκτονική μελέτη.